

TERMÉKTÁJÉKOZTATÓ ÁTLAGÁRFOLYAMOS DEVIZA OPCIÓKHOZ (ÁZSIAI TÍPUSÚ OPCIÓ)

A termék leírása

Az Átlagárfolyamos devizaopció vagy más néven Ázsiai típusú opció keretében az ügyfél egy olyan devizaopciós megállapodást köt a Bankkal, amelynek jövőbeni (egyszeri) kifizetése az Alaptermék/Devizapár futamidő alatti árfolyam-pályájának alakulásától függ.

Az Átlag-árfolyamos devizaopció esetén, az opciós jog jellege szerint (Call - vételi jog / Put - eladási jog) az előre meghatározott Kötési árfolyam (Strike) és az Alaptermék Futamidő alatti átlagárfolyam különbségének és az opció Névleges tőkeösszegnek a szorzata kerül kifizetésre. Ezt a különbséget nevezzük opciós Kifizetési összegnek.

Átlagárfolyamos Call opció (Vételi jog) esetén az opció vásárlója, jogosult az Átlagárfolyam és Kötési árfolyam különbözetére az opció Névleges tőkeösszegére vonatkozóan, amennyiben az opció Kötési árfolyama alacsonyabb, mint az Alaptermék Futamidő alatti Átlagárfolyama. . A különbséget az opció eladója fizeti meg az opció vásárlójának a lejártakor.

Átlagárfolyamos Put opció (Eladási jog) esetén az opció vásárlója, jogosult a Kötési- és Átlagárfolyam különbözetére az opció Névleges tőkeösszegére vonatkozóan, amennyiben az opció Kötési árfolyama magasabb, mint a mögöttes Alaptermék futamidő alatti átlagárfolyama. . A különbséget az opció eladója fizeti meg az opció vásárlójának a lejártakor.

Az Átlagárfolyamos devizaopció Fogalmai:

Átlagárfolyam:	A Megfigyelési időszak során rögzített Piaci referencia árfolyamok egyszerű számtani átlaga. Az átlagárfolyam az ügyletben meghatározott központi banki fixing árfolyamok (pl. MNB, vagy EKB) kiátlagolásával kerül kiszámításra.
Kötési összeg:	Az Átlagárfolyamos opciós ügyletben meghatározott nominális vagy névleges tőkeösszeg.
Devizapár:	Két eltérő devizanem együttese, melyben az egyik deviza értékét egy másik devizában fejezzük ki. A bankközi kereskedésben a devizapárban feltüntetett ún.

	<p>Első Deviza (vagy Bázis Deviza) egy egységében határozzuk meg az ún. Második Deviza (Változó Deviza) értékét. Pl. EUR/HUF devizapár esetében az euró (EUR) – mint Bázis Deviza - egy egységében határozzuk meg a forint (HUF) – mint Változó Deviza - értékét.</p>
Futamidő:	Az üzletkötés napja és a Lejárat nap közötti időszak.
Kötési árfolyam:	Az a rögzített árfolyamérték, amelynek alapul vételével a lejáratkor az ügyfél eredmény mértéke megállapítható.
Megfigyelési időszak:	Az a periódus, amelyben sor kerül az Átlagárfolyam meghatározásához szükséges Piaci referencia árfolyamok rögzítésére, és amely az opció lejáratát megelőző 2 munkanapig tart.
Megfigyelési gyakoriság:	A Megfigyelési időszakban a Piaci referencia rögzítésének gyakorisága, azon időbeli intervallum, amely alapján megfigyeljük a Piaci Referencia árfolyamváltozását, és amely segítségével meghatározzuk az Átlagárfolyamot. Ez lehet napi, heti, havi, stb ... Ha az üzletkötés folyamán a Felek másképpen nem rendelkeznek, akkor napi gyakoriságot veszünk alapul. Jellemzően minden olyan nap, amelyen sor kerül a Magyar Nemzeti Bank, vagy az Európai Központi Bank részéről hivatalos devizaárfolyamok rögzítésére.
Elszámolási átlagár:	$\text{Elszámolási átlagár} = \frac{\sum_{i=1}^n \text{Piaci referencia árfolyam}_i}{n}$ <p>ahol $\text{Piaci referencia ár}_i$ az i-edik napi Piaci referencia ár, n pedig az adott Kalkulációs periódusban lévő Referencia napok száma.</p>
Piaci referencia:	Más néven Alaptermék, Átlagárfolyamos devizaopciók esetében egy Devizapár, amelyre a Bank árjegyzést vállal, és amely devizapár árfolyamának felhasználásával a futamidő végén az Átlagárfolyam, illetve ezen keresztül az Opció Kifizetés ill. annak összege meghatározhatóvá válik.
Piaci referencia árfolyam:	Az az árfolyam, amelynek felhasználásával a futamidő

	végén az Átlagárfolyam, illetve ezen keresztül az ügyfél eredmény meghatározhatóvá válik.
Spot árfolyam:	A devizapár bankközi azonnali piaci árfolyama, amely jellemzően, a devizapárok többsége esetében, az üzletkötést követő második banki munkanapon történő elszámolásra vonatkozik. Bizonyos devizapárok esetében azonban az elszámolás értéknapja ettől eltérő lehet. Ezt a bankközi devizapiaci szokványok határozzák meg.
(Opció) Kifizetés	Az Átlagárfolyamos opció elszámolásából eredő fizetési kötelezettség, az Ügyfélnek az opció lehívásából származó eredménye, amely a lent részletezett esetekben következik be.
(Opció) Kifizetési összeg	Az Átlagárfolyamos opció ügylet keretében a Kifizetések meghatározására szolgáló összeg, amely az ügylet lejáratakor, az opció lehívásából származóan kerül meghatározásra.
Opció díj:	Más néven opció díj. Az üzletkötés napját követően – jellemzően (devizapártól függően) – a második munkanapon fizetendő díj, az opció ára.

Az Opció Kifizetések esetei:

Opció Kifizetési összegének megfizetésére – elszámolásra – mindig az opció lejáratkor kerül sor:

- Átlagfolyamos Call opció esetén, akkor van Kifizetés, ha az opció lehívásra kerül, azaz a kalkulált Átlag-árfolyam magasabb, mint a Kötési árfolyam.

A Kifizetési összeg az alábbi képlet alapján kerül meghatározásra:

$$\text{Kifizetési összeg} = \text{Kötési összeg} \times (\text{Átlagárfolyam} - \text{Kötési Árfolyam})$$

- Átlagáras Put opció esetén, akkor kerül sor Kifizetésre, ha az opció lehívásra kerül, azaz a kalkulált Átlag-árfolyam alacsonyabb, mint a Kötési árfolyam.

A Kifizetési összeg az alábbi képlet alapján kerül meghatározásra:

$$\text{Kifizetési összeg} = \text{Kötési összeg} \times (\text{Kötési Árfolyam} - \text{Átlagárfolyam})$$

Az Átlagárfolyamos devizaopció minden esetben nettó elszámolású ügylet, leszállítással nem számolható el.

Az Átlagárfolyam az ügylet futamideje alatt a Piaci Referencia árfolyamok (pl. Magyar Nemzeti Bank, vagy Európai Központi Bank hivatalosan publikált árfolyamainak) egyszerű számtani átlaga. A Megfigyelési gyakoriság lehet napi, heti, havi, stb, azonban jellemzően napi gyakoriságú.

A devizapárt az ügyfél szabadon választhatja meg mindazon devizapárok közül, amelyekben a bankközi devizapiacon likvid kereskedés folyik és a bank vállalja az adott devizapár esetében az átlagárfolyamos opciós ügyletre az árfolyamjegyzést.

Az Átlagárfolyamos deviza Opciók előnyei:

- A termék előnye, hogy az Átlag-árfolyamos deviza opció kockázati profilja a normál – Plain vanilla –deviza opcióknál jobban tükrözheti a folyamatos, rendszeres devizakonverziókkal rendelkező vállalkozások árfolyamkockázatát.
- A terméken keresztül az Ügyfél nemcsak egy konkrét jövőbeni időpont devizaárfolyam alakulását fedezi le, hanem fedezeti műveleteit egy devizapár adott időszak alatti árfolyampályájához kapcsolhatja. Így nem egyetlen időpont árfolyam alakulására köthet opciós ügyletet, hanem egy adott időszak teljes árfolyam alakulására, ezzel elkerülheti az időleges szélsőséges helyzetekből adódó esetleges nagyobb árfolyamveszteségek lehetőségét.
- Mivel az opció kifizetése egy időszak átlagos árfolyamától függ, ezért az azonos paraméterű normáldeviza opcióknál alacsonyabb opciós díj ellenében vásárolhatóak meg. A viszonylag kedvező ár és a vállalati tevékenységhez jól igazítható kockázati, elszámolási profil, kedvező árfolyam kockázatkezelés terméké teszi az átlag-árfolyamos deviza opciókat.

Példa 1.

Az átlag-árfolyamos opció keretében az ügyfél az alábbi paraméterű átlagárfolyamos deviza EUR Call – HUF Put opciót vásárolja meg:

Kötési összeg: EUR 1 millió

Piaci Referencia: EUR/HUF MNB devizaárfolyam

Kötési árfolyam: 282,00 EUR/HUF

Üzletkötés napja: 2012/11/08

Az ügylet lejárat: 2012/12/11.

A kalkulált átlagárfolyam 2012/12/11-n kerül kiszámításra az MNB által jegyzett EURHUF fixing árfolyamok alapján.

Megfigyelési gyakoriság: napi

Üzletkötés pillanatában az EUR/HUF spot árfolyam: 281,00

Az opció vételi díja: 3.000.000HUF

Az ügylet futamideje alatt fixált Piaci referencia árfolyamokat és a fixing napok pontos dátumait mutatja a lenti táblázat.

Dátum	Súly	Fixing
2012.11.09	1	282.51
2012.11.12	1	283.11
2012.11.13	1	283.15
2012.11.14	1	284.26
2012.11.15	1	285.12
2012.11.16	1	283.81
2012.11.19	1	283.17
2012.11.20	1	282.62
2012.11.21	1	281.98
2012.11.22	1	280.61
2012.11.23	1	279.55
2012.11.26	1	278.41
2012.11.27	1	277.93
2012.11.28	1	280.11
2012.11.29	1	283.15
2012.11.30	1	286.21
2012.12.03	1	288.12
2012.12.04	1	288.04
2012.12.05	1	288.48
2012.12.06	1	286.93
2012.12.07	1	284.11
2012.12.10	1	285.28
2012.12.11	1	282.19

A fixing árfolyamok számtani átlaga: 283,35

Mivel az Átlagárfolyamos Call opció (vételi jog) vásárlásáról van szó és a kalkulált Átlagárfolyam magasabb a Kötési árfolyamnál, az opció vásárlója jogosult az opciós kifizetési összegre.

Az opciós Kifizetési összege: $(283,35-282,00) * \text{EUR } 1.000.000 = 1.350.000,-$ HUF.

Ezt az összeget az ügyfél az ügylet lejárat napján kapja meg.

Figyelembe véve ugyanakkor az opcióért kifizetett opciós díjat, az Átlagárfolyamos opció vásárlója az ügyleten 1.650.000 veszteséget (= 1.350.000, Ft Opciós Kifizetés – 3.000.000,- Ft Opciós Díj), mint teljes nettó eredményt realizál.

Példa 2. Átlagárfolyamos opció lejárat előtt történő lezárása:

Ügyfél az USD/HUF árfolyam csökkenésére számít, ezért átlagáras USD Call HUF Put opciós ügyletet ad el az opciós díj ellenében.

Az ügylet paraméterei:

USD Call – HUF Put Átlagárfolyamos devizaopció
Piaci Referencia: USD/HUF MNB Fixing
Kötési árfolyam: 220,00
Üzletkötés pillanatában az USD/HUF spot árfolyam: 219,00
Futamidő: 12 Hónap
Megfigyelés gyakorisága: Havi
Kötési összeg: 1.000.000 USD
Opciós díj: 7.500.000 HUF

Dátum	Súly	Fixing
2012.12.20	1	225.53
2013.01.24	1	222.48
2013.02.25	1	223.50
2013.03.25	1	227.50
2013.04.25	1	228.82
2013.05.21	1	229.20
2013.06.25	1	-
2013.07.25	1	-
2013.08.23	1	-
2013.09.24	1	-
2013.10.24	1	-

Az ügyfél várakozásával ellentétben az USD/HUF árfolyam jelentősen emelkedett az ügylet futamidejének első felében. Az USD/HUF árfolyama 228,00-ra emelkedett. Az átlagáras opciós ügylet kiírója úgy dönt, hogy a további veszteségek elkerülése végett lezárja a nyitott ügyletét, az eredeti (nyitó) átlagárfolyamos opcióval ellentétes irányú ügylettel.

A záró ügyletre a Bank által jegyzett vételi opciós díj 14.500.000 HUF, amelyet az ügyfélnek ki kell fizetnie a Banknak. A záró ügylet árfolyamának kiszámításához a Bank az aktuális devizapiaci helyzetnek megfelelő viszonyokat veszi figyelembe.

Ezzel az ügyfél az ügyleten összesen 7.000.000HUF veszteséget realizált (=14,5 Mio Ft – 7,5 Mio Ft).

* A példában szereplő prémiumok az árazás pillanatában fennálló piaci viszonyokat tükrözik.

Termék kockázatai:

Az opció jogosultjának (vevőjének) maximális vesztesége az általa kifizetett opciós díj, elérhető nyeresége elméletileg korlátlan. Ezért az opció megvásárlása nem hordoz magában addicionális kockázatot

Az opció kiírójának (eladójának) kockázata viszont elméletileg korlátlan, maximális nyeresége az opciós prémium lehet.

Az opciós ügyletek eladása egyoldalú kockázatvállalást jelent az ügylet jövőbeni eredményét tekintve. Az opciós ügyleteknél alacsony biztosítékkal (fedezettel) nagy értékű ügyletek árváltozásait lehet megnyerni vagy elveszíteni. Következésképpen a nyereség vagy veszteség többszöröse lehet a bank részére biztosított fedezetnek.

A devizaárfolyam opciónak a pénzügyi kockázatát több tényező együtt alkotja:

- Az opciós ügylet alapjául szolgáló devizapárnak a bankközi devizapiacon jegyzett árfolyama,
- A devizapár árfolyamának változékonysága (volatilitás),
- Az opció futamideje és
- A devizapárt alkotó devizák kamatkülönbözete.

A több tényező együttes kockázata a kockázati tényezők esetleges együttmozgása esetén, meghaladhatja az egyes tényezők kockázatainak összegét, például az üzletkötés alapjául szolgáló devizapár árfolyamának jelentős emelkedésével párhuzamosan, a várt jövőbeni változékonyság (implicit volatilitás) is jelentősen megnövekedhet.

Kockázati elemek:

1. Spot árfolyam:

Az opciós ügylet alapjául szolgáló devizapár árfolyam változásának hatása: Ha a bázisdeviza erősödik a változó devizához képest (pl. EUR-HUF árfolyam emelkedik) az Ügyfélszempontról negatíván érinti a devizaopciók értékét abban az esetben, ha az ügyfél Vételi jogot (pl. EUR Call – HUF Put opciót) adott el. Ha a Bázisdeviza gyengül a Változó devizához képest (pl. EUR-HUF árfolyam csökken) az Ügyfélszempontról negatíván érinti a devizaopciók értékét abban az esetben, ha az ügyfél Eladási jogot (pl. EUR Put – HUF Call opciót) adott el.

2. Volatilitás:

Az alapul szolgáló devizaárfolyam várt, jövőbeni változékonysága (implicit volatilitás): a volatilitás növekedése az Ügyfél szempontrójából jelentősen negatíván érintheti az eladott opciós ügyletek értékét.

3. Kamatkülönbőség:

Az alapul szolgáló devizapárt alkotó devizák kamatkülönbözete: A devizapárban szereplő devizák közötti kamatdifferencia változása viszonylag kis elmozdulást jelent az opciók értékében. Például, ha az ügyfél elad egy Call opciót a bázis devizára vonatkozóan (Pl. EUR Call

– HUF Put opciót), a kamatkülönbség növekedése a Változó deviza javára (nő a futamidő alatt a különbség a HUF és az EUR kamatok között) kedvezőtlen az opció az ügyfél számára, mert nő a vesztesége.

4. Likviditás:

Az ügyletet alkotó devizaopciók piaca megfelelően likvid, normál piaci körülmények között az ügylet lezárására mindig nyílik lehetőség, ugyanakkor a piaci likviditás csökkenésével a vételi és eladási árak különbsége megnőhet, ami veszteséget okozhat az ügyletet zárni kívánó Ügyfelek számára.

A termék fedezetigénye:

Opció eladás esetén az Ügyfél pénzügyi kockázatot vállal, ezért a futamidő alatt fennáll annak a lehetősége, hogy az ügylet piaci értéke az Ügyfél szempontjából negatívvá válik, így a Bank az Ügyfél mindenkori fizetési képességének biztosítása érdekében ügyletkötéskor fedezetet kér. A mindenkor aktuális fedezetigényeket a Bank egyoldalúan határozza meg és azt a Keretszerződés Származtatott termékekre vonatkozó adásvételi szerződésekre elnevezésű szerződés (Keretszerződés) tartalmazza.

Ha az esetleges piaci mozgások következtében a futamidő során Ügyfél szempontjából az ügyleten elért, pénzügyileg nem realizált veszteség eléri az ügyletkötéskor kért fedezet meghatározott, a Keretszerződésben szabályozott mértékét a Bank jogosult pótlólagos fedezetet kérni az Ügyféltől.

Üzletkötés feltétele:

Az Átlagárfolyamos devizaopciós ügylethez az Ügyfélnek rendelkeznie kell

- Keretszerződés
- MIFID dokumentációval.

Felhívjuk figyelmét, hogy a jelen Termék-tájékoztató – ideértve az esetlegesen hozzá csatolt dokumentumokat is – a Bank és az Ügyfelek között létrejövő Keretszerződés elválaszthatatlan részét képezi, a Keretszerződés alapján köthető egyes termékek leírását, az adott terméknél alkalmazott fogalmakat és az elszámolás módját határozza meg. A Termék-tájékoztató az adott pénzügyi eszköz típusával kapcsolatos általános és nyilvános tájékoztatást szolgálja, amelynek tartalma nem minősül kötelezettségvállalásnak, megfogalmazása nem teljeskörű. A Termék-tájékoztató nem minősül befektetési elemzésnek, ajánlásnak vagy javaslatnak, nem célja az Ügyfél befektetési döntésének befolyásolása vagy ösztönzése. A Termék-tájékoztató nem tekinthető személyre szóló üzleti ajánlatnak vagy ajánlásnak illetőleg befektetési tanácsadásnak.

Felhívjuk továbbá figyelmét, hogy a Terméktájékoztatóban szereplő példák, fiktívek és csak a kellő tájékoztatást szolgálják, továbbá, hogy az ismertetett példáktól a tényleges piaci helyzet lényegesen eltérhet.